

2007. április 25., szerda

P6_TA(2007)0154

Tematikus stratégia a természeti erőforrások fenntartható használatáról

Az Európai Parlament 2007. április 25-i állásfoglalása a természeti erőforrások fenntartható használatára vonatkozó tematikus stratégiáról (2006/2210(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „A természeti erőforrások fenntartható használatára vonatkozó tematikus stratégia felé” című közleményére (COM(2003)0572),
 - tekintettel a Bizottság „Tematikus stratégia a természeti erőforrások fenntartható használatáról” című közleményére (COM(2005)0670),
 - tekintettel az „Az EU fenntartható fejlődési stratégiájának felülvizsgálata – A megújult stratégia”⁽¹⁾ című dokumentumra,
 - tekintettel a biológiai sokféleségről szóló, 1992-ben Rio de Janeiróban elfogadott egyezményre,
 - tekintettel a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽²⁾,
 - tekintettel az EK-Szerződés 2. és 6. cikkére, amelynek értelmében a környezetvédelmi követelményeket be kell illeszteni a közösségi politika különböző ágazataiba, hogy elősegítsék a gazdasági tevékenységek környezetvédelmi szempontból ésszerű fejlődését,
 - tekintettel az EK-Szerződés 174. cikkére,
 - tekintettel a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési programra⁽³⁾,
 - tekintettel a Bizottság „Az erőforrások fenntartható felhasználásának előtérbe helyezése: a hulladékkezelés megelőzésére és a hulladékok újrafeldolgozására irányuló tematikus stratégia” című közleményére (COM(2005)0666),
 - tekintettel „A technológia ösztönzésével kapcsolatban a fenntartható fejlődésért: környezetbarát technológiai közösségi cselekvési program az Európai Unió számára” című 2005. július 5-i állásfoglalására a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett közleményéről⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzatának 45. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére (A6-0054/2007),
- A. mivel az elöttünk álló évtizedekben a világban zajló gyors demográfiai változás miatt az éghajlatra, a természeti erőforrásokra és a biológiai sokféleségre minden eddiginél nagyobb nyomás fog nehezedni, és mivel ez a fejlemény összefügg az iparosodott világ és a fejlődő országok között a fejlődés vonatkozásában meglévő egyenlőtlenségekkel is;
- B. mivel fenntartható gazdasági fejlődésre és ezzel együtt a természeti erőforrásokból, valamint az erőforrásokhoz és a piacokhoz való hozzáférésekből származó hasznok igazságos és méltányos elosztására van szükség a szegénység csökkentése és az emberi jólét fokozása érdekében;

⁽¹⁾ 10117/2006 tanácsi dokumentum, 2006.6.9.

⁽²⁾ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

⁽³⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 157. E, 2006.7.6., 77. o.

2007. április 25., szerda

- C. mivel a világ népességének gyors növekedése miatt 2010-re a Földön 400 millióval többen fognak élni; mivel egy olyan világban, ahol a kölcsönös függőség állandóan fokozódik, a termelés és a fogyasztás nem folytatódhat a jelenlegi módon, és mivel világszerte 15 500 növény- és állatfaj van komoly veszélyben; mivel az elmúlt évtizedekben csaknem valamennyi típusú ökoszisztéma és valamennyi faj nagy veszteséget szenvedett, és mivel az édesvíz is értékes erőforrás, amely erős kényszereknek van kitéve; mivel a világszerte fennálló vízgazdálkodási válság fenyegetést jelent az emberi életre és a fenntartható fejlődésre, valamint végső soron a békére és a biztonságra;
- D. mivel az átlagos ökológiai lábnyom jelenleg világszinten 2,2 hektár/fő, bár az 1,8 hektárt nem haladhatná meg, hogy a Föld biológiai kapacitásának határát ne lépje túl; mivel az ember világszerte 25%-kal többet használ fel, mint amennyit a Föld egy évben termel, vagyis a Földnek egy év és három hónap lenne szükséges az általunk egyetlen évben (2003) elhasznált mennyiség előállításához (a WWF ökojelentése, 2006) ⁽¹⁾;
- E. mivel az ENSZ 2005-ös millenniumi ökoszisztéma-értékelése szerint az 1960-as évek eleje óta az összes ökoszisztéma kétharmadában hanyatlás következett be, és mivel ugyanebben az időszakban a természeti erőforrások kereslete 70%-kal emelkedett;
- F. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség szerint Európa ökológiai lábnyoma már 1960-ban túllépte saját biológiai kapacitását, jelenleg pedig annak kétszerese; mivel ez nem egyeztethető össze a méltányos fenntartható fejlődéssel;
- G. mivel a természeti erőforrások fenntartható használata keretének létrehozására irányuló átfogó erőfeszítések súlyos akadálya, hogy mindeddig nem sikerült értéket rendelni a természeti tőkéhez, különösen az ökoszisztéma-szolgáltatásokhoz;
- H. mivel a kereskedelem és a környezet érdekei nem feltétlenül ellentétesek, mivel azonban a fenntartható gazdasági prosperitás a jövőben csak olyan piaci alapú rendszerben képzelhető el, melyben a tőke valamennyi formáját – ideértve a természeti tőkét is – teljes mértékben értéklik, és az emberi egészségben és a környezetben okozott károk költségeit teljes mértékben beépítik a termékárakba;
- I. mivel a fejlődő országok fokozódó gazdasági növekedése még tovább fogja növelni a környezetre nehezedő nyomást;
- J. mivel egyrészt a gazdasági növekedés, másrészt pedig a társadalmi és ökológiai fenntarthatóság közötti egyensúly elérése érdekében kritikus jelentőségű az előrelépés a know-how és a technológia területén;
- K. mivel a Szerződésnek a cardiffi folyamat által is megerősített 6. cikke szerint a környezetvédelmi követelményeket be kell illeszteni az uniós politika megfogalmazásába és végrehajtásába;
- L. mivel a fenntartható fejlődésért felelős fórumok (a biológiai sokféleségről szóló egyezmény, a kiotói jegyzőkönyv, a sivatagosodás elleni küzdelemről szóló egyezmény stb.) kevéssé egészítik ki egymást, és nincsenek kellőképpen összehangolva, emellett világszinten nem állnak rendelkezésre az e megállapodások végrehajtásához szükséges eszközök;
- M. mivel a 2005-ös tavaszi csúcstalálkozó által megerősített uniós növekedési és munkahely-teremtési stratégia ⁽²⁾ kiemelt prioritásként kezeli a természeti erőforrások fenntarthatóbb használatát, és felszólítja az EU-t arra, hogy játsszon vezető szerepet a világgazdaságban a fenntarthatóbb fogyasztásra és termelésre való áttérésben;
- N. mivel az Európai Tanács által 2006. június 15-én és 16-án vezérelveket fogadott el a fenntartható fejlődés tekintetében, amelyeknek a fenntartható fejlődés alapját kell képezniük, különösen azoknak, amelyek az életminőséggel és a nemzedékek közötti és a nemzedékeken belüli szolidaritással kapcsolatosak;

⁽¹⁾ Az ökológiai lábnyom annak mértékét fejezi ki, hogy az ember termőföld-hektáronként mennyit használ fel a Föld erőforrásaiból.

⁽²⁾ Közlemény az Európai Tanács tavaszi ülészakának: Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért – a lisszaboni stratégia új kezdete, COM(2005)0024.

2007. április 25., szerda

- O. mivel „A fenntartható fejlődés stratégiájának felülvizsgálatáról – Cselekvési program” című bizottsági közleményben (COM(2005)0658) a Bizottság kijelenti, hogy:
- az EU és tagállamok további beruházásaira van szükség a kutatás és a technológia terén annak érdekében, hogy új, költséghatékony és erőforrás-hatékony módszereket találjanak a termelés és a fogyasztás területén,
 - az EU-nak vezető szerepet kell vállalnia az környezetvédelmileg hatékony és energiatakarékos technológiák területén, hogy csökkentse a természeti erőforrásoktól való függőség magas szintjét,
 - az EU-nak őriznie kell a Földnek az élet sokféleségét fenntartó képességét, tiszteletben kell tartania a bolygó természeti erőforrásainak korlátait, és biztosítani kell a környezet magas fokú védelmét és minőségének javítását,
 - 2012-re a tagállamok energiafogyasztásának 12%-át megújuló forrásokból kell fedezni,
 - 2010-re a tagállamok villamosenergia-fogyasztásának 21%-át megújuló forrásokból kell fedezni;
- P. mivel az Európai Tanács 2006 júniusában többek között az alábbiakat követelte az EU fenntartható fejlődésre vonatkozó megújított stratégiájában:
- a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos EU-stratégiának ki kell egészülnie számos uniós szintű céllal és intézkedéssel,
 - az erőforrás-hatékonyt növelni kell a nem megújuló természeti erőforrások általános használatának és a nyersanyag-felhasználás ezzel kapcsolatos környezeti hatásainak csökkentése érdekében, ezáltal a megújuló természeti erőforrásokat olyan mértékben felhasználva, amely nem lépi túl azok regenerációs kapacitását;
- Q. mivel a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program:
- olyan programot állapít meg, amelynek a céljai összhangban állnak a Közösség fő prioritásaival, amelyek az éghajlatváltozás, a természet és a biológiai sokféleség, a környezet, a közegészség és az életminőség, a természeti erőforrások és a hulladékok,
 - követeli, hogy mozdítsák elő azoknak a támogatási programoknak a megváltoztatását, amelyek jelentős hátrányos hatást gyakorolnak a környezetre, és összeegyeztethetetlenek a fenntartható fejlődéssel,
 - megállapítja, hogy a tematikus stratégiáknak minőségi és mennyiségi környezetvédelmi célokat és ütemterveket kell tartalmazniuk,
 - valamint többek között kifejezetten kéri a természeti erőforrásokkal és hulladékkal kapcsolatos politikai intézkedések hatékonyságának és a támogatások hatásának felülvizsgálatát, továbbá célok megállapítását az erőforrás-hatékony és az erőforrások csökkentett mértékű felhasználása tekintetében, ezáltal függetlenül egymástól a gazdasági növekedést és a negatív környezeti hatásokat;
- R. mivel a tematikus stratégia melléklete megállapítja, hogy:
- ha sikerül elérni az erőforrás-termelékenység évi 3%-kal történő javulását, egyúttal pedig a gazdaság szintén évi 3%-os mértékű növekedését, az erőforrás-felhasználás többé-kevésbé stabilá válik.
 - ha minden változatlanul marad, a nyersanyag-felhasználás stabilizálása elégtelen az egész gazdaságra vonatkozó környezeti hatások csökkentéséhez és a növekedés és a negatív hatások egymástól való szétválasztásához;
- S. mivel az Európai Parlament a globális éghajlatváltozás legyőzéséről szóló, 2005. november 16-i állásfoglalásában megállapította, hogy a fejlett országoknak komoly – vagyis 2020-ra 30%-os, 2050-re pedig 60–80%-os⁽¹⁾ – kibocsátás-csökkentést kell vállalniuk;
- T. mivel a mezőgazdaság használja a teljes földterület 50%-át, fogyasztja el az összes víz 30%-át és az összes üzemanyag 20%-át;
- U. mivel a szállítás a leggyorsabban növekvő végfelhasználási ágazat, és világszinten az összes energiafelhasználás 40%-áért, európai szinten pedig az összes légszennyezés 40–80%-áért, illetve az összes CO₂-kibocsátás 28%-áért felel;

⁽¹⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 120. o.

2007. április 25., szerda

- V. mivel a természeti rendszerek működésének jobb megértésével új lehetőségek nyílnak az ökológiailag stabil termelési és fogyasztási rendszerek előtt; mivel már most is több mint 2000 természet ihlette szabadalmaztatott technológia („biomimikri”) létezik;
- W. mivel az ENSZ által 2000-ben elfogadott millenniumi fejlesztési célok egyike a fenntartható környezet biztosítása 2015 előtt a fenntartható fejlődésnek a nemzeti politikákba és programokba való beillesztése, a természeti erőforrások fogyásának megállítása és a biztonságos ivóvízhez való hozzáféréssel nem rendelkezők számának felére csökkentése révén; mivel 2020-ra legalább 140 millió, nyomorban élő ember életkörülményeit kell jelentősen javítani;
- X. mivel évente 5 és 6 millió közötti ember – főként gyermek – hal meg a víz- és levegőszennyezés által okozott betegségekben, és Európában 370 000 idő előtti halálestet okoz a légszennyezés;
- Y. mivel a természeti erőforrások fenntartható használata a hosszú távú jólét elengedhetetlen feltétele;
- Z. mivel a legtöbb környezeti probléma alapja a természeti erőforrások nem fenntartható használata;
- AA. mivel a jelenlegi termelési és fogyasztási rendszer sürgős átalakításra szorul;
- AB. mivel a társadalom elsődlegesen többféle anyagból – vagyis biológiai, ásványi és szintetikus anyagokból – készült termékeket használ, melyek kombinálásával gyakran összetett termékeket állítanak elő, és mivel e termékeket oly módon kell használni és kezelni, hogy a termékek ne váljanak használhatatlan hulladékká hasznos élettartamuk lejártát követően;
- AC. mivel a megújuló természeti erőforrások – mint például a halállomány, a biológiai sokféleség, a víz, a levegő, a talaj és a légkör – jobb kezelésének és túlzott kiaknázásuk elkerülésének a fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2002 johannesburgi ENSZ-csúcstalálkozón elfogadott johannesburgi végrehajtási tervvel összhangban legkésőbb 2015-re a károsodott tengeri ökoszisztémák helyreállítását kell eredményeznie;
- AD. mivel ipari rendszerünk a kereskedelem révén távoli ökoszisztémákra is kihat, és ezek romlása iránt gyakran érzéketlen; mivel így a természetierőforrás-stratégiát az ökológiai lábnyom módszerére kell alapozni, és elsődleges célként kell kitűzni az EU-nak a világban hagyott ökológiai lábnyomának csökkentését, valamint azt, hogy úttörő szerepet vállalva más, nem uniós országokat is erre készítsünk;
- AE. mivel legkésőbb 2010-re meg kell állítani a biológiai sokféleség csökkenését, a johannesburgi végrehajtási tervvel összhangban;
- AF. mivel a tagállamok között az erőforrások termelékenysége tekintetében jelentős egyenlőtlenségek állnak fenn; mivel önmagában ezeknek az egyenlőtlenségeknek a felszámolása is azt jelentené, hogy a jobb termelékenység csökkentené a felhasznált természeti erőforrások mennyiségét, és ebből következően csökkentené a környezetre nehezedő nyomást, és javítaná a tagállamok versenypozícióját;
- AG. mivel a gazdaságilag fejlett és szolgáltatásközpontú tagállamok energia- és természetierőforrás-fogyasztó tevékenységeik jelentős hányadát kevésbé fejlett EU- és nem EU-tagállamokba exportálták; mivel a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy az egyes tagállamok ugyanolyan gazdasági növekedési ráta eléréséhez eltérő mennyiségű környezeti erőforrást használnak fel;
- AH. mivel a johannesburgi végrehajtási terv a gazdasági növekedés és a környezeti pusztulás szétválasztására is felszólított, az erőforrások használata és a termelési folyamatok hatékonyságának és fenntarthatóságának javítása, illetve az erőforrások pusztulásának, a szennyezés és a hulladékok csökkentésének révén;

2007. április 25., szerda

- AI. mivel az Európai Unió említett környezettechnológiai cselekvési terve:
- megállapítja, hogy az erőforrások és anyagok hatékony felhasználása csökkenti az ipar és a háztartások költségeit, és ezáltal forrásokat szabadít fel, és csökkenti az EU gazdaságának a szűkös erőforrásoktól és nagymértékben instabil piacoktól való függését,
 - megállapítja, hogy a szűkös erőforrások a fejlődő országokban gyakran regionális konfliktusokat okoznak,
 - felhívja a figyelmet azon technológiák népszerűsítésére a szükségességére, amelyek a természeti katasztrófák és olyan tevékenységek megelőzésére szolgálnak, amelyek a természeti erőforrások megsemmisüléséhez vagy károsodásához vezethetnek;
- AJ. mivel a politikák csak akkor hajthatók végre, ha a nyilvánosságot és a fogyasztókat is arra biztatják, hogy a környezeti és egészségügyi követelményeket szem előtt tartva változtassák meg fogyasztási szokásaikat;
1. vonakodva veszi tudomásul a Bizottság említett közleményét (Tematikus stratégia a természeti erőforrások fenntartható használatáról), és sajnálja az átfogó cél teljesítésére vonatkozó egyértelmű elképzelés hiányát; úgy ítéli meg, hogy ez egy átfogó stratégia kialakításához vezető első lépésnek tekintendő a természeti erőforrások fenntartható felhasználása terén;
 2. úgy ítéli meg, hogy a Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiájának vizsgálatával kapcsolatos cselekvési platformja túl óvatos, illetve korlátozott mértékű, és hogy jelenlegi formájában nem képes a nyilvánosságot vagy a politikai döntéshozókat az ebben szereplő létfonosságú célok elérésére ösztönözni;
 3. felszólítja a Bizottságot az erőforrás-hatékonyság tekintetében politikai és ágazati szintű célok megállapítására, és a fejlődés fenntartásával kapcsolatos megfelelő eszközök kialakítása érdekében folytatott munka meggyorsítására;
 4. sajnálattal jegyzi meg, hogy a tematikus stratégia nem követi az Európai Közösség hatodik környezetvédelmi cselekvési programjának céljait; úgy ítéli meg, hogy a hatodik környezetvédelmi cselekvési program természeti erőforrások fenntartható felhasználásával kapcsolatos céljai nem érhetők el, hacsak a tematikus stratégiában ismertetett összehangolt intézkedések nem lesznek eredményesebbek; úgy ítéli meg, hogy ez különösen igaz arra a célra, amely annak biztosítására irányul, hogy a természeti erőforrások felhasználása és hatásuk ne lépje túl a környezet hordozókapacitását;
 5. felszólítja az Európai Uniót, hogy fokozza erőfeszítéseit és hozzon határozatokat annak érdekében, hogy az erőforrás- és energiatechnológia felhasználás tekintetében a világ leghatékonyabb gazdaságává válhasson; hangsúlyozza, hogy ilyen célok elérésével biztosítható az erőforrások és az energia felhasználásának nagyobb mértékű függetlensége és biztonsága, és lehetővé válik a gazdasági növekedésnek a természeti erőforrások kihasználásától való elválasztása;
 6. hangsúlyozza, hogy a szennyezés, a természeti erőforrások egyre ritkábbá válása és az ezekhez való hozzáférés növekvő nehézségei fenyegetést jelentenek a biológiai sokféleség megőrzése tekintetében, és olyan mértékű áremelkedéshez vezethetnek, melyek többé-kevésbé teljesen destabilizálhatják az Európai Unió és a harmadik országok társadalmi és gazdasági rendszereit, és konfliktusokat eredményezhetnek; sürgeti a Bizottságot és az Európai Uniót, hogy a helyzetre reagáljanak megfelelő módon;
 7. úgy ítéli meg, hogy ha egyes területeken konkrétan adatokra is van szükség, ezt akkor sem szabad ürügyként felhasználni azoknak az intézkedéseknek az elhalasztására, amelyeket a természeti erőforrások fenntartható használatának biztosítása érdekében meg kell hozni; megjegyzi továbbá, hogy a jelenleg rendelkezésre álló tudás elegendő ahhoz, hogy már most lehetővé tegye gyakorlati intézkedések meghozatalát a természeti erőforrások fenntartható fogyasztásának javítása érdekében;
 8. hangsúlyozza a természeti erőforrások fenntartható használatának elengedhetetlen céljait, amelyek között szerepel a környezet és a közegészség magas szintű védelme, a természeti erőforrások rendelkezésre állása a jövő nemzedékek számára, a gazdasági és társadalmi rendszerünk stabilitásához és jólétéhez való hozzájárulás, valamint az erőforrások felhasználásának korlátozása a környezeti hatások csökkentése és stabilizálása érdekében;

2007. április 25., szerda

9. úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak komolyan kell vennie a Parlamentet, az európai közvéleményt és a környezetet, és felhívja a Bizottságot a természeti erőforrásokat illetően kötelező érvényű célok és menetrendek következő módon történő megállapítására:

- a) minden termelési lánc tekintetében a legjobb gyakorlat kialakítása és végrehajtása;
- b) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának mennyiségi csökkentése az 1990. évi szintekhez képest legalább 30%-kal 2020-ig és 80%-kal 2050-ig;

10. ösztönzi a Bizottságot a fő termékcsoportok tekintetében a legjobb gyakorlatok megállapítására, elsőként a „top 10” tekintetében (a Bizottság meghatározása alapján), amelyet három éven belül kell elkészíteni; a legjobb gyakorlatok megállapításáért a (tematikus stratégiában javasolt) természeti erőforrásokkal foglalkozó adatközpont lesz a felelős;

11. ösztönzi a Bizottságot közösségi politikákra vonatkozó javaslatok megtételére az alábbiak tekintetében:

- az érdekeltek együttműködésének előmozdítása és az életciklus-elemzések (LCA), és/vagy a vállalatok közötti egyéb módszerek alkalmazásának ösztönzése, továbbá kérésre információszolgáltatás,
- nemzeti és ágazati alapon CO₂-célok megállapítása;

12. úgy ítéli meg, hogy a fenntartható vagy hatékonyabb erőforrás-felhasználás érdekében a tematikus stratégiába bele kell foglalni az egyes ágazatok tekintetében szükséges intézkedéseket és a javasolt politikai változtatásokat kifejtő iránymutatásokat;

13. úgy ítéli meg, hogy a gyakorlati intézkedés elhalasztásával az EU fel fogja adni versenypozícióját az innováció és az új környezetvédelmileg hatékony technológiák kereskedelme területén;

14. úgy ítéli meg, hogy az Európai Uniónak vezető szerepet kell vállalnia az innovatív megoldások keresésében és az erőforrások hatékonyabb kihasználásának ösztönzésében, és hogy céljaul az környezetvédelmileg hatékony technológiák terén a világelső szerepét kell kitűznie; megállapítja, hogy a fenntartható termékek piacának növekednie kell, hogy ki lehessen elégíteni a gyorsan növekvő „középosztály” regionális és globális hordozóképességet figyelembe vevő fogyasztási cikkek és szolgáltatások iránti növekvő keresletét;

15. üdvözli a Bizottság részéről annak elismerését, hogy a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos politika ez idáig alkalmatlannak bizonyult;

16. elismerve, hogy a természeti erőforrások fenntartható használatára való törekvés hosszú távú folyamat, úgy ítéli meg, hogy a Bizottság közleményében vázolt 25 év túl hosszú idő;

17. üdvözli, hogy a Bizottság a közlemény egészében az életciklus alapú gondolkodást követte, és ösztönzi a Bizottságot arra, hogy e megközelítést a konkrét politikai cselekvés során is kövesse;

18. hangsúlyozza, hogy a K+F törekvéseket afelé kell irányítani, hogy bővítsük a természeti rendszerek működésével kapcsolatos ismereteinket annak érdekében, hogy a termelési és fogyasztási rendszereket biológiai szempontok mentén lehessen strukturálni, ezáltal növelve az erőforrások termelékenységét és csökkentve a szennyezést;

19. hasznosnak tartja az európai adatkezelő központ 2008 előtti létrehozását, ha annak az lesz hatásköre, hogy rendszeresen értékelje és optimalizálja az ismert mutatókat, és ezen túlmenően megállapítsa, hogy milyen további mutatókra van még szükség annak a sürgős célnak a könnyebb elérése érdekében, hogy minimálisra csökkentsük a természeti erőforrások felhasználásának környezeti és egészségügyi hatását;

20. nem ért egyet a Bizottsággal abban, hogy nem ismert semmilyen olyan mutató, amely lehetővé tenné, hogy a tematikus stratégiába már most konkrét, világos és ütemezett célokat illesszenek be; megjegyzi, hogy a már ismert mutatók közé tartozik a GDP (bruttó hazai termék), a DMI (közvetlen anyagbevitel) és a DMC (hazai anyagfogyasztás); más, a fentiekhez hasonlóan aktuális és részletes mutatók kapcsolódhatnak az

2007. április 25., szerda

életminőség különféle aspektusaihoz, úgymint a közegészségügyi feltételekhez, a társadalmi integrációhoz, a döntéshozatali folyamatokat és a környezeti lábnyomot illető társadalmi tudatossághoz; a kihívás abban áll, hogy növelni kell az életminőséget immateriálisabb célok elérésére törekedve az információs és kommunikációs technológiák, illetve általában a kevésbé energiaigényes technológiák támogatása révén, ilyen módon csökkentve a természeti erőforrásokra nehezedő nyomást;

21. javasolja, hogy a Bizottság három éven belül végezzen értékelést a természeti erőforrások felhasználásának a gazdasági növekedéstől való elválasztása lehetőségei és eszközei tekintetében; az elválasztás ezen eszközeinek a felülvizsgált tematikus stratégia részét kell képezniük; ezt a megközelítést a meglévő politikák felülvizsgálata során is végre kell hajtani;

22. hangsúlyozza a GDP-mutatónak a növekedés minőségi szempontjaira összpontosító kiegészítésének és e folyamat során olyan módszertanok kidolgozásának szükségességét, amelyek célja, hogy értéket rendeljenek a természeti tőkéhez;

23. úgy ítéli meg, hogy ha a természeti erőforrások felhasználásának csökkenése valamely alternatívára való áttérés mellett valósul meg, először kutatást kell folytatni a kérdéses alternatíva környezeti hatásával kapcsolatban;

24. felszólítja az EU-t annak biztosítására, hogy valamennyi közösségi eszköz és jogszabály általánosan járuljon hozzá a természeti erőforrások megőrzéséhez és a fenntartható fejlődésre való törekvéshez az EU-ban és az EU-n kívüli országokban; az EU-nak ösztönöznie kell az erőforrás-stratégiák létrehozását az EU-n kívüli országokban, és ennek finanszírozási és támogatási politikáiban is tükröződnie kell;

25. fontosnak tartja, hogy nem csak a természeti erőforrások közösségi (EU-n belüli) használatát kell megoldani, de a harmadik országokból érkező erőforrásimportot is;

26. hangsúlyozza, hogy fontos a jelenlegi gazdasági modell – az ökoszisztéma-szolgáltatások értékének megállapítása tekintetében meglévő – nyilvánvaló hiányosságainak kezelése, és olyan politikai keret bevezetése, amely prioritásként kezeli az erőforrás-hatékonyságot és a növekvő mértékben biológiai szempontok szerint strukturált termelési rendszereket;

27. úgy ítéli meg, hogy 2030-ra az EU-ban a nem megújuló primer erőforrások felhasználását negyedére kell csökkenteni, vagy az erőforrások felhasználását 2030-ra a világ jólétének ezzel egyidejű növelése mellett felére kell csökkenteni; megjegyzi, hogy a következő mutatók használhatók: TMR (teljes anyagszükséglet), DMI (közvetlen anyagbevitel) és DMC (hazai anyagfogyasztás); megjegyzi, hogy ezek a mutatók megmutatják, hogy egy gazdaságban milyen mennyiségű erőforrást használnak fel, és a GDP-t ezekkel a mutatókkal osztva mérni lehet a természeti erőforrások felhasználásának termelékenységét;

28. egyetért azzal, hogy jelenleg igen kevés, széles körben elfogadott aggregált hatásmutató – úgynevezett ökohatékonysági mutató – áll rendelkezésre az erőforrás-felhasználás környezeti hatásában elért csökkenés mérésére; úgy véli, hogy ezeket minél előbb, de legkésőbb 2008-ig véglegesíteni kell; megállapítja, hogy e tekintetben a „környezetvédelmi szempontból súlyozott anyagfogyasztás” (EMC) mutató továbbfejlesztését aktívan támogatni kell;

29. úgy ítéli meg, hogy a piaci eszközök és támogatások, különösen a pénzügyi természetűek alkalmazhatók a környezetet károsító erőforrások felhasználásának csökkentésére, különösen a támogatások újraelosztásán keresztül, továbbá a nem fenntartható tevékenységeknek nyújtott minden támogatás fokozatos, de gyors csökkentése és az ökoadó 2009-től közösségi szinten történő bevezetése révén; az erőforrás-felhasználásnak nyújtott káros támogatások eltörlését bele kell foglalni a fenntartható fejlődésről szóló stratégia szerint a Bizottság által elkészítendő útitervebe;

30. úgy ítéli meg, hogy a támogatások újraelosztása – például a kisipari méretekben termelt vízenergiának, valamint a szélenergiának és a napenergiának juttatott nagyobb mértékű támogatásokkal útján – ösztönzi az új technológiák használatát, és javítja Európa versenyhelyzetét a világban, továbbá csökkenti a világ más tájairól importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függést;

2007. április 25., szerda

31. megjegyzi, hogy a gazdasági növekedésnek és az erőforrás-felhasználás hatékonysága javításának szétválasztását már kilenc tagállamban (köztük Németországban és Finnországban), valamint Japánban is politikai célként tekintik; úgy ítéli meg, hogy a relatív szétválasztás nem elégséges, mivel a természeti erőforrások abszolút fogyasztása továbbra is túl magas; ezért hangsúlyozza, hogy a természeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos politikai programoknak arra kell összpontosítaniuk, hogy szétválasszák a gazdasági növekedést és a természeti erőforrások felhasználását, ami mind az erőforrás-felhasználást, mind pedig annak a környezetre gyakorolt hatását abszolút mértékben csökkenti;
32. hangsúlyozza, hogy az EU-nak egyértelmű célokat kell elfogadnia az erőforrás-felhasználás abszolút csökkentését illetően, mivel a tematikus stratégia mellékletében szereplő elemzés szerint meg kell haladnunk a 3%-os éves erőforrás-hatékonysági javulást, és hogy a 2005–2030 közötti időszakban az erőforrások felhasználásának megfeleléséhez 6%-os mértékű éves erőforrás-hatékonysági javulás szükséges;
33. úgy ítéli meg, hogy az EU-ban az erőforrások teljes felhasználásának az erőforrás-kategóriánként jelentkező kedvezőtlen hatását felére kell csökkenteni – például ágazati megközelítés alkalmazásával az építőiparban, a szállításban és más szektorokban –, az ezen erőforrások használatából eredő hatás és az azoktól való függés csökkentése érdekében;
34. úgy ítéli meg, hogy a tematikus stratégiának a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználását, az erőforrásokkal való gazdálkodás és a hulladékgazdálkodás javítását, a fenntarthatóbb termelési módszerek és fogyasztási modellek átvételét, továbbá annak biztosítását kell céloznia, hogy a természeti erőforrások felhasználásának mértéke ne haladja meg azt a potenciális terhet, melyet a környezet még elvisel;
35. javasolja az erőforrás-felhasználás csökkentésére vonatkozó célértékek megállapítását a következő ágazatokban: élelmiszeripar, lakhatás és közlekedés, mivel a legutóbbi vizsgálatok szerint ezek okozzák a legnagyobb mértékű negatív hatásokat;
36. ezért felszólítja a Bizottságot három alapvető fontosságú intézkedés meghozatalára:
- egyedi politikák és intézkedések megállapítása és kialakítása a 20 legnagyobb hatással járó erőforrás (nyersanyag) tekintetében; ezekre vonatkozóan legkésőbb 2008-ban kell javaslatot tenni,
 - az érdekeltekkel a leginkább erőforrás-igényes kitermelési és termelési ágazatokat illetően folytatott párbeszéd, az ágazati célok és az erőforrás-hatékonyság fejlesztése tekintetében megfelelő intézkedések meghatározása érdekében,
 - teljesítményértékelési kritériumok kialakítása a fenntartható fejlődés és a biotikus erőforrások (pl. fa, hal, mezőgazdasági termékek) kiaknázása tekintetében;
37. felhívja a Bizottságot a termékek kínálatának például termékszolgáltatási rendszereken keresztül történő új modelljei kifejlesztésének aktív ösztönzésére, melynek köszönhetően a fogyasztók inkább szolgáltatásokat, mint termékeket vehetnek igénybe, és ilyen módon optimalizálható mind az energia-, mind a nyersanyag-felhasználás;
38. hangsúlyozza, hogy a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználására tett erőfeszítéseket a kereskedelmi hatások teljes mértékű figyelembe vételével kell végrehajtani, azzal a céllal, hogy fokozatosan csökkenjen az EU ökológiai lábnyoma a világban;
39. úgy ítéli meg, hogy a tematikus stratégiát a különböző politikai szinteken és az összes lényeges politikai terület között integrálni kell; ebben alapvető szerepet kell kapniuk az EU hulladékmegelőzésre, újrafelhasználásra és újrafeldolgozásra vonatkozó céljainak;
40. kéri a Bizottságot, hogy támogassa a tartós, javítható, újrafelhasználható és újrahasznosítható termékekre összpontosító technológiákat;
41. úgy ítéli meg, hogy a termékek javítása és újbóli felhasználása kiterjeszti a termékek élettartamát, és fenntartható intézkedés a hulladékkeletkezés csökkentésének elérése és az erőforrások védelmének fokozása érdekében; ezért kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy oktatási, gazdasági és strukturális intézkedések, például az újrafelhasználási és javítási szervezetek és hálózatok támogatása révén aktívan ösztönözzék az „újrafelhasználó társadalmat”;

2007. április 25., szerda

42. támogatja a tematikus stratégia arra vonatkozó megközelítését, hogy a stratégia eredményességének növelése érdekében elemezze a meglévő politikákat, de javasolja már e szakaszban a legrelevánsabb meglévő és készülőben lévő politikák kiválasztását (pl. a hulladékok megelőzésére és újrafeldolgozására vonatkozó tematikus stratégia, integrált termékpolitika); a tematikus stratégiának a lisszaboni célokkal is koherensnek kell lennie;
43. javasolja a jelenlegi európai politikákban azoknak a hiányosságoknak a meghatározását, amelyek lehetetlenné teszik a természeti erőforrások fenntartható használatát;
44. megállapítja, hogy a Bizottság a tematikus stratégia rendszeres felülvizsgálatáról rendelkezik 2010-től kezdődően, majd azt követően minden ötödik évben; úgy ítéli meg, hogy ez értékes lépés, de hangsúlyozza annak szükségességét, hogy e felülvizsgálat keretében megfelelő módon elemezzék a természeti erőforrások fenntartható használatának elérése érdekében tett intézkedéseket, és hogy figyelembe vegyék e területen azt, hogy a politikai irányvonalaknak a tudományos eredményekhez kell igazodniuk; a felülvizsgálatnak meg kell vizsgálnia továbbá az EU-szinten tett intézkedések harmadik országokra gyakorolt hatásait is;
45. úgy ítéli meg, hogy különösen a mezőgazdasági politika alakításának részben arra kell irányulnia, hogy a természeti erőforrások – korlátozás nélkül ideértve a földet, a vizet és az üzemanyagokat – fenntartható használata révén csökkenjen a környezetre nehezedő nyomás;
46. hangsúlyozza a természeti erőforrások fenntartható használatára vonatkozó európai politika globális dimenziójának fontosságát, és azt, hogy szükséges annak biztosítása, hogy a fenntartható erőforrás-használat felé tett bármiféle elmozdulás ne járjon harmadik országokban fokozott környezeti hatásokkal;
47. úgy ítéli meg, hogy a mezőgazdaságot illetően valódi előrehaladás szükséges az ökológiai termelési módszerek, a szabályozás és a többek között a műtrágyák, növényvédő szerek és a víz felhasználásának felügyelete, a rövid termelési láncok ösztönzése, a külső költségek internalizálása és a gazdasági támogatás környezeti feltételekhez való kötése terén;
48. úgy ítéli meg, hogy elismerést és támogatást érdemel a természeti erőforrások organikus és fenntartható gazdálkodásban játszott úttörő szerepe és felelős módon történő alkalmazása;
49. úgy ítéli meg, hogy mivel jelenleg sok halfajta szerepel a legfenyegetettebb hosszú távú erőforrások között, és mivel az ilyen fajok eltűnésének eredménye további ökológiai változások kialakulása lehet, felelős és szigorú halászati politika kívánatos;
50. úgy ítéli meg, hogy a tagállamoknak mind a halászat területén, mind más területeken végre kell hajtaniuk az EU biológiai sokféleségre vonatkozó stratégiáját, és a Bizottsággal együttműködve intézkedéseket kell hozniuk annak a célnak az elérése érdekében, hogy 2010-re megállítsák a biológiai sokféleség csökkenését;
51. üdvözli a nemzetközi bizottság létrehozására irányuló javaslatot, melynek tagjai a fejlődő országok képviselői is, és mely többek között fenntarthatósági teljesítménymutatókat alakít ki az EU-n kívülről érkező anyagok és termékek kitermelése, betakarítása és szállítása tekintetében, ideértve az anyagi minőségi normák mellett a termelési minőségi normákat is, figyelemmel a társadalmi és a környezeti kérdésekre;
52. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy többek között a technológia és a know-how megosztása révén segítséget nyújtsanak a fejlődő országoknak, az EU-n kívüli kelet-európai és a nyugat-balkáni országoknak; hozzáteszi, hogy Európa esetében nem lenne tisztességes a biológiai kapacitás más országokból történő behozatala anélkül, hogy ezen országok számára is hasonló módon célá válna az erőforrások fenntartható felhasználása, és annak biztosítása nélkül, hogy ne kerüljön sor túlzott mértékben kiaknázott vagy veszélyeztetett erőforrások behozatalára;
53. úgy ítéli meg, hogy a fejlődő országoknak segítséget kell nyújtani abban, hogy teljesíthessék az EU normáit és címkézési követelményeit;

2007. április 25., szerda

54. hangsúlyozza e tematikus stratégia szempontjából annak a más politikai stratégiákba már beépített követelménynek a fontosságát, hogy 2010-re az EU-n belüli energiafogyasztás átlagosan 12%-ának és az EU-n belüli villamosenergia-fogyasztás 21%-ának fenntartható természeti erőforrásokból kell származnia, és e két szám közül az alacsonyabbnak 2015-re 15%-ra kell emelkednie;
55. célul tűzi ki a zöld közbeszerzésre vonatkozó EU-normának a legjobban teljesítő tagállam által jelenleg teljesített normához történő hozzáigazítását;
56. a megújuló energia fogyasztására vonatkozó politikával összhangban úgy ítéli meg, hogy 2010-re az EU-ban felhasznált megújuló nyersanyagok átlagosan legalább 12%-ának olyan forrásokból kell származnia, amelyeket bizonyíthatóan fenntartható módon kezelnek, és ennek a számnak 2015-re legalább 15%-ra kell emelkednie; ugyanakkor hangsúlyozza a 2020-ig 20%-os energiamegtakarítást megcélzó uniós cél fontosságát;
57. úgy ítéli meg, hogy az EU-nak mindent el kell követnie azért, hogy megfelelő tájékoztatással lássa el a fogyasztókat és a termelőket a természeti erőforrások fenntartható felhasználásáról, hogy a környezetvédelem oktatásának – különösen a fenntartható fogyasztással kapcsolatban – az alapfokú oktatás részét kell képeznie, és hogy a fogyasztókat és a termelőket be kell vonni az olyan változtatásokkal kapcsolatos elképzelésekbe, amelyek a természeti erőforrások fenntartható felhasználásához vezethetnek;
58. úgy ítéli meg, hogy a termelőknek információt kell szolgáltatniuk a nyilvánosság számára termékeik és szolgáltatásaik eredetét és előállítási módszereit, továbbá az érintett termelési láncokat illetően, ideértve a környezeti hatásra vonatkozó információt is a termék és a termelési folyamat során felhasznált erőforrások termelési ciklusának egésze tekintetében, valamint arra vonatkozóan, hogy a termék milyen mértékben javítható, újrafelhasználható és újrahasznosítható;
59. úgy ítéli meg, hogy az EU politikáját úgy kell kialakítani, hogy a természeti erőforrások fenntartható felhasználásának javítását szem előtt tartva nagyra törőbb megközelítések elfogadására biztassa a tagállamokat – és semmiképpen ne ösztönözze őket arra, hogy ezt ne tegyék;
60. úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak 2008-ig reformra vonatkozó, szektorokra lebontott úttervet kell benyújtania a környezetre lényegesen hátrányos hatást gyakorló, a fenntartható fejlődéssel nehezen összeegyeztethető támogatási rendszerekről, figyelemmel ezek fokozatos megszüntetésére;
61. üdvözli azokat a bizottsági kezdeményezéseket, amelyek a természeti erőforrások fenntartható felhasználását eredményezhetik, és csökkenthetik a természeti erőforrások felhasználásának a környezetre gyakorolt hátrányos hatását;
62. felhívja a figyelmet a kiskereskedők és a fogyasztók közötti kommunikáció javításának szükségességére; felhívja a Bizottságot, hogy 2010-ig az összes, energiát felhasználó termékcsoportra terjessze ki a jelenleg (hűtőszekrényeken, gépjárműveken, épületeken) alkalmazott energiacímkét;
63. javasolja, hogy a Bizottság három éven belül fejlesszen ki módszertant minden egyes termelési lánc környezeti hatásának mérésére;
64. javasolja, hogy a Bizottság háromévente mérje fel az erőforrás-hatékonyság terén elért előrehaladást;
65. ajánlja a (tematikus stratégiában javasolt) nemzetközi panel igénybevételét a legjobb gyakorlat és a CO₂-ra vonatkozó célok globális szinten történő kiterjesztéséhez;
66. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.